

Tárgytematika

Fejlődés és személyiség pszichológia

NGB_EG067_2

Tárgyfelelős neve: dr. Varga Gábor

Félév: 2012/13/2

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 4/0/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

Az ápoló képzés magas szintű pszichológiai ismeretek elsajátítását tűzte ki. Az előző félév során a hallgatók megalapozták tudásukat, és betekintést nyertek a pszichológia alapkérdéseibe, a fejlődéslélektan tantárgy keretében tovább bővítik ismereteiket és megismerik az emberi viselkedés egész életen át tartó folyamatának törvényeit. A félév során elsajátítják a személyiség pszichológia alapjait, és a jelentős személyiségelméletek főbb irányvonalával ismerkedhetnek meg.

A megszerzett ismeretek hozzásegítik a hallgatókat a hatékony segítő kapcsolat kialakításához, és az empátiás viselkedés elsajátításához.

TANTÁRGY TARTALMA

1. Alkalom

A fejlődéslélektan tudománya és az emberi örökség

A fejlődéslélektan központi kérdései. A gének és a környezet kérdésköre.

A fejlődéslélektan megfigyelési módszerei.

Kötelező irodalom:

Bernáth László – Solymosi Katalin szerk.: Fejlődéslélektani olvasókönyv Tertia Kiadó Budapest 1997. (7-24. o.)

M. Cole – S. R. Cole: Fejlődéslélektan Osiris Kiadó Budapest 2003. (28-65., 70-99. o.)

2. Alkalom

Az emberi életciklusokról.

A méhen belüli fejlődés és a korai csecsemőkor

A születés mint az első bio-szocio-pszichológiai átmenet.

Az első két és fél hónap: kezdeti képességek és a változás folyamata.

A csecsemőkor I.

Az első év fejleményei: biológiai és kognitív változások. Az észlelés és a mozgás fejlődése.

A társas világgal való kapcsolat fejlődése.

Kötelező irodalom:

Bernáth László – Solymosi Katalin szerk.: Fejlődéslélektani olvasókönyv Tertia Kiadó Budapest 1997. (27-32. o.)

M. Cole – S. R. Cole: Fejlődéslélektan Osiris Kiadó Budapest 2003. (125-140., 189., 190-192.o.)

3. Alkalom

A csecsemőkor vége II.

Biológiai érés. A gondolkodás új módja. A kötődés további fejlődésmenete. Az én felfedezése.

A csecsemőkori tapasztalatok hatása a későbbi életre.

Feltételek a csecsemők optimális fejlődéséhez. A szülőktől való elválás hatásai. A korai negatív hatások

ellensúlyozás

Kötelező irodalom:

M. Cole – S. R. Cole: Fejlődéslélektan Osiris Kiadó Budapest 2003. (233-265., 269-279. o.)

4. Alkalom

Kisgyermekkor I. : nyelvelsajátítás és kognitív fejlődés

A nyelv előtti kommunikáció. A nyelvelsajátítást magyarázó elméletek. Piaget elmélete a kisgyermekek kognitív fejlődéséről. A kisgyermek értelmi fejlődését vizsgáló elméletek Piaget után.

Kisgyermekkor II : társas fejlődés és környezeti hatások

Társas és személyes azonosságtudat kialakulása. Önszabályozás képességének fejlődése. Proszociális és agresszív viselkedés. A család és tágabb közösség hatásai a gyermek fejlődésére.

Kötelező irodalom:

M. Cole – S. R. Cole: Fejlődéslélektan Osiris Kiadó Budapest 2003. (302-339., 343-344. o.)

5. Alkalom

Iskoláskor: biológiai és kognitív fejlődés

Testi változások. Értelmi fejlődés. Kognitív funkciók. Problémamegoldó gondolkodás, a gondolkodás motivációja. Társas kapcsolatok.

Serdülőkor biológiai és szociális alapjai

Serdülőkori testi-szervi fejlődés. Az énfeljődés és identitás. Az erkölcsi fejlődés.

A társas élet újjászerveződése. Érzelmi leválás a családról.

A serdülőkor pszichológiai fejleményei. Átmenet a felnőttkorba.

Kötelező Irodalom:

M. Cole – S. R. Cole: Fejlődéslélektan Osiris Kiadó Budapest 2003. (605-639., 687-689. o.)

6. Alkalom

Felnőtt és időskor

A felnőttkor elméleti megközelítései. A felnőttkor szakaszai, és az ezzel járó változások.

Az öregedéssel kapcsolatos kutatások. Közeledés a halálhoz.

Kötelező irodalom:

Bernáth László – Solymosi Katalin szerk.: Fejlődéslélektani olvasókönyv Tertia Kiadó Budapest 1997. (121-135. o.)

7. Alkalom

Bevezetés a személyiségpszichológiába.

A személyiség meghatározása. A személyiségpszichológia két alapkérdése.

Nézőpontok a személyiségpszichológiában. A személyiségkutatás módszerei.

A mentális képességek mérése.

Képességetesztek. Intellektuális képességeket mérő tesztek. A tesztek előrejelző ereje.

Kötelező irodalom:

C. S. Carver – M. F. Schreiner: Személyiségpszichológia Osiris Kiadó Budapest, 1998. (23-51., 52-64. o.)

8. Alkalom

A személyiség alakulása.

Gyermekkor: A személyiség kialakulása.

A személyiség és a környezet közti kölcsönhatások.

Serdülőkor: Az identitás kialakítása. Az identitás szintjei.

Felnőttkor: A személyiség kontinuitása.

Kötelező irodalom:

R. L. Atkinson-R. C. Atkinson-E. E. Smith-D. J. Bem-S. Nolen-Hoekseman: Pszichológia Osiris Kiadó Budapest 2003. (71-103. o.)

9. Alkalom **Vonásméleleti megközelítés.**

Személyiségtípusok. Személyiségvonások.

Vonásméletek. A vonásméleleti megközelítés értékelése.

Kötelező irodalom:

R. L. Atkinson-R. C. Atkinson-E. E. Smith-D. J. Bem-S. Nolen-Hoekseman: Pszichológia Osiris Kiadó Budapest 2003. (357-358., 379-386., o.)

10. Alkalom Személyiség elméletek:

Pszichoanalitikus megközelítés. Freud elmélete. Freud elméletének módosításai.

Az emberi személyiség pszichoanalitikus ábrázolása.

A pszichoanalitikus megközelítés értékelése

11. Alkalom . Szociális tanuláselméleti megközelítés. Társas környezet és kondicionálás.

Az emberi személyiség tanuláselméleti ábrázolása.

A tanuláselméleti megközelítés értékelése.

12. Alkalom

Fenomenológiai megközelítés. Humanisztikus pszichológia.

Az emberi személyiség fenomenológiai ábrázolása.

A fenomenológiai megközelítés értékelése.

Kötelező irodalom:

R. L. Atkinson-R. C. Atkinson-E. E. Smith-D. J. Bem-S. Nolen-Hoekseman: Pszichológia Osiris Kiadó Budapest 2003. (86-98., 199., 392-399. o.)

13. Alkalom A négy elméleti megközelítés vizsgálati módszerei

Film megtekintése. (Freud és a pszichoanalízis)

14. alkalom

Összefoglalás és konzultáció.

Önálló hallgatói munkák értékelése.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Félévközi követelmények :

Az előadások látogatása. A tananyag felosztás szerinti követése, az irodalom olvasása. Egyes- a hallgatókat mélyebben érdeklő- témák esetében lehetőség van kiselőadás készítésére, melynek eredménye is részét képezi a félévi osztályzatnak

Foglalkozásokon való részvétel:

Az előadások látogatása kötelező. A tananyag folyamatos feldolgozása a félév során.

Értékelés:

A szemeszter végén írásbeli vizsga, sikertelen vizsga esetén, tételsor alapján szóbeli javító vizsga

KÖTELEZŐ IRODALOM

Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú kötelező tananyagok:

R. L. Atkinson-R. C. Atkinson-E. E. Smith-D. J. Bem-S. Nolen-Hoekseman: Pszichológia Osiris Kiadó Budapest 2003.

Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú ajánlott tananyagok:

Bernáth László – Solymosi Katalin szerk.: (1997) Fejlődéslélektani olvasókönyv Tertia Kiadó Budapest

Carver, C. S. és Scheier, M. F. (1998) Személyiségpszichológia. Osiris kiadó.

Vajda Zsuzsanna (1999) A gyermek pszichológiai fejlődése. Helikon kiadó

Mérei F. V. és Binét Á. (1999) Gyermeklélektan. Medicina Könyvkiadó Rt.

Bernáth L., Solymosi K., (1997) Fejlődéslélektani olvasókönyv

Cole, M. és Cole S R. (1997) Fejlődéslélektan. Osiris kiadó.